

Nordre Follo
kommune

Handlingsplan for forebygging av radikalisering og hatkriminalitet

November 2022

Nær og nyskapende

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1 Formål og hensikt	3
1.2 Taushetsplikt, avvergeplikt og informasjonsplikt	4
2. Definisjoner	5
3. Situasjonsbilde	6
3.1 Nasjonal trusselvurdering	6
3.2 Radikalisering og hatkriminalitet på digitale plattformer	7
3.3 Mindreårige involvert i terror	7
4. Hvorfor blir noen radikalisert?	8
4.1 Sårbarhet og utenforskap	8
4.3 Radikaliseringsprosessen	9
5. Det forebyggende arbeidet	10
6. Tiltaksoversikt	11
6.1 Samordning og koordinering	11
6.2 Kunnskap og kompetanse	12
6.3 Tidlig innsats og forebygging	13
6.4 Oppfølging av individer i risikosonen	15
6.5 Radikalisering og hatkriminalitet på nett	16

1. Innledning

I regjeringens handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme legges det hovedvekt på at bred og tidlig innsats er en nøkkelfaktor for å lykkes med det forebyggende arbeidet innenfor dette feltet. Regjeringens strategi mot hatefulle ytringer tydeliggjør kommunens ansvar i arbeidet med å bekjempe hatefulle ytringer og intoleranse.

Den nasjonale handlingsplanen har fem prioriteringsområder: 1) Kunnskap og kompetanse, 2) Samarbeid og koordinering, 3) Forebygge tilvekst til ekstreme miljøer og bidra til reintegrering, 4) Forebygge radikaliserings og rekruttering gjennom internett og 5) Internasjonalt samarbeid.

Det er nødvendig med tidlig innsats fra en rekke aktører, både i og utenfor kommunen, for å lykkes med det forebyggende arbeidet. Utfordringene må møtes med kunnskap om temaet, om risiko- og motivasjonsfaktorer, om hva man gjør ved bekymring og hvilke tiltak som kan settes inn.

Innholdet i denne handlingsplanen er formet etter samarbeid med flere ressurspersoner. Vi har hatt kontakt med forsker på radikaliserings og voldelig ekstremisme fra KRUS (Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter), RVTS (De regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging), politiet og samarbeidet med SLT-koordinatorer (Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak) i andre kommuner. I tillegg har ressurspersoner i Nordre Follo kommune deltatt i arbeidet med handlingsplanen.

I tillegg til handlingsplanen er det laget en håndbok. Denne håndboken er for både ansatte og innbyggere i Nordre Follo kommune. Håndboken inneholder begreper, bekymringstegn og hva man skal gjøre ved bekymring for radikaliserings og hatkriminalitet.

1.1 Formål og hensikt

Nordre Follo kommune skal gjennom handlingsplanen sikre og styrke en helhetlig innsats mot radikaliserings og hatkriminalitet. Dette krever at det arbeides målrettet med:

- Øke kunnskap og kompetanse på feltet
- Styrke samarbeid, dialog og koordinering av arbeidet
- Tiltak
- Sikkerhet og beredskap

Vi ønsker at handlingsplanen skal være et verktøy for ansatte og innbyggere, som skal være lett å bruke – og som gir en god oversikt over kompetanse og tiltak i vår kommune.

1.2 Taushetsplikt, avvergeplikt og informasjonsplikt

Offentlige tjenestemenn og andre som utfører tjeneste eller arbeid for det offentlige har taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13. I tillegg er ulike profesjonsgrupper og ansatte i bestemte deler av tjenesteapparatet underlagt særskilte taushetsregler som kan være strengere enn reglene i forvaltningsloven. Ved utveksling og annen håndtering av informasjon om unge mennesker som er i en radikaliseringsprosess, gjelder de samme regler for håndtering av personopplysninger som ellers gjelder for tjenestene. Regler for sensitive personopplysninger kan være relevant. Bl.a. er unges politiske eller religiøse oppfatning å anse som en sensitiv personopplysning, jfr. Personopplysningsloven § 2, 8-a.

Det er viktig at reglene anvendes slik at de fremmer det forebyggende arbeidet gjennom godt tverretatlig og tverrfaglig samarbeid, og likevel ivaretar både personvern, og ved saker som gjelder personer under 18 år; barnets beste.

(Kilde: Regjeringens nettsider).

Avvergeplikten og opplysningsplikten opphever taushetsplikten ved visse tilfeller og pålegger et ansvar for å aktivt melde ifra.

Avvergeplikt

Alle har en plikt til å avverge nærmere angitte straffbare handlinger. Dette følger av straffeloven § 196. Plikten til å avverge et straffbart forhold inntre når man holder det for sikkert eller mest sannsynlig at den aktuelle straffbare handlingen vil bli eller er begått. I slike tilfeller opphever avvergeplikten en eventuell taushetsplikt. Det er også straffbart å medvirke til brudd på avvergeplikten, for eksempel ved å overtale noen til å ikke melde fra til politiet.

Opplysningsplikt/meldeplikt til barneverntjenesten

Man har opplysningsplikt til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller utsatt for andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige adferdsvansker. Dette følger av barnevernloven § 13-2. Opplysningsplikten følger også av tilsvarende bestemmelser i andre lover.

Opplysningsplikten innebærer en plikt til å melde fra til den kommunale barneverntjenesten på eget initiativ ved bekymring eller mistanke om at et barn lever under forhold nevnt ovenfor (meldeplikt).

2. Definisjoner

Innenfor fagområdet radikaliserings og hatkriminalitet er det flere begreper som brukes. Noen av disse begrepene kan oppleves som uklare.

Radikalisering	Radikalisering, betyr « <i>Prosesen der personer utvikler aksept for eller vilje til å støtte eller delta i voldshandlinger for å oppnå politiske, ideologiske eller religiøse målsettinger</i> ». Det er her viktig å skille mellom <i>radikalisering</i> og det å være <i>radikal</i> . Det er viljen til å bruke vold eller støtte bruk av vold som er sentralt når vi snakker om radikaliserings.
Radikalisator	Radikalisator er en person som trekker andre inn i en radikaliseringsprosess til ekstremisme (Temarapport PST, 2019).
Voldelig ekstremisme	Voldelig ekstremisme defineres som aksept av, aktiv støttet til eller deltakelse i voldshandlinger for å nå politiske, ideologiske eller religiøse mål (PST 2019). Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.
Hatkriminalitet	Hatkriminalitet er straffbare handlinger som helt eller delvis er motivert av negative holdninger på grunn av etnisitet, religion, livssyn, homofil orientering eller nedsatt funksjonsevne. Hvis motivet helt eller delvis er for eksempel rasistiske holdninger mot en person med annen etnisitet enn gjerningsmannen, defineres dette som hatkriminalitet (Straffeloven §185).
Akselerasjonisme	Akselerasjonisme er en retning innen høyreekstremisme. Sentralt er ideen om at en rasekrig er nært forestående, og at det haster med å fremskynde en samfunnskollaps mens hvite fremdeles er i demografisk flertall i Vesten, for å redde den hvite rase. Akselerasjonister fremhever terror som et viktig verktøy for å destabilisere samfunnet og igangsette rasekrigen. Gjerningspersoner i flere utførte og avveggede høyreekstremer terrorhandlinger i de siste årene har vært inspirert av dette tankegodset.
Hatefulle ytringer	Hatefulle ytringer defineres ofte som et samlebegrep for stigmatiserende, diskriminerende, nedverdiggende og truende ytringer som er rettet mot et individ eller en gruppe på grunnlag av bestemte gruppekaraktistikker
Utenforskap	Utenforskap, eller sosial eksklusjon, kan forstås som individuelle og strukturerte mekanismer eller barrierer for deltakelse på ulike arenaer. Ulikheter i helse, utfordringer med rus, psykiske lidelser, lav deltakelse i fritidsaktiviteter, prestasjonspress, ulikheter i økonomi, samt muligheter for å følge utdanningsløp og skaffe seg jobb, er eksempler på forhold som kan føre til utenforskap.

Terrorisme	<p>Terrorisme er en illegal voldsmetode og en form for voldelig ekstremisme (FN) jf. Straffeloven, kapittel 18 om terrorhandlinger og terrorrelaterte handlinger.</p> <p>I Norsk lov av 20.mars 1998. Nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste §3 heter det at terror er;</p> <p><i>«Ulovlig bruk av, eller trussel om bruk av, makt eller vold mot personer eller eiendom, i et forsøk på å legge press på landets myndigheter eller befolkning eller samfunnet for øvrig for å oppnå politiske, religiøse eller ideologiske mål»</i> (Lovdata.no)</p>
-------------------	--

3. Situasjonsbilde

Trusselbildet er komplekst og i endring hele tiden. Hendelser og situasjoner rundt i verden er med på å endre dette bildet og påvirke trusselnivået her hjemme. I Norge er det Politiets sikkerhetstjeneste (PST) som vurderer og justerer trusselbilde ut ifra det totale trusselbilde.

3.1 Nasjonal trusselvurdering

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) utgir årlig sin nasjonale trusselvurdering. Hensikten er å skape en bevissthet om trusler mot Norge. I trusselvurderingen for 2022 er det plukket ut tre områder; Statlig etterretningsvirksomhet, Politisk motivert vold – Ekstremisme, og Trussel mot myndighetspersoner. Det er viktig å nevne at en vurdering av hva som kan skje i fremtiden, vil ifølge PST alltid være usikker¹.

Av de tre hovedpunktene i trusselvurderingen er det politisk motivert vold – ekstremisme, som er mest relevant for denne handlingsplanen. I likhet med 2021 skriver PST at personer med høyreekstrem eller ekstrem islamistisk overbevisning vil utgjøre den største terrortrusselen mot Norge i det kommende året. Derfor vurderes det fortsatt som **mulig** at høyreekstremister vil forsøke å gjennomføre terrorhandlinger i 2022. Denne terrortrusselen kommer først og fremst fra personer som er radikalisert gjennom deltakelse i høyreekstre digitale nettverk. Fiendebildet til denne gruppen omfatter etniske og religiøse minoriteter, norske myndigheter og politikere, LHBT+ samt tradisjonelle medier.

Når det gjelder ekstreme islamister vurderes det også her at det er **mulig** at det kan bli begått terrorhandlinger i 2022. Trusselen her vil enten komme fra personer som er inspirert av ideologien og budskapet til terrororganisasjonene ISIL og al-Qaida, eller fra personer som er mobilisert av forhold som oppleves som provokasjoner, krenkelser eller undertrykkelse av religionen islam og muslimer.

I trusselvurderingen til PST brukes standardiserte sannsynlighetsord, hvor formålet er å skape en mer ensartet beskrivelse av sannsynligheten i vurderingene. Disse er utarbeidet av Politiet, PST og Forsvaret. Med begrepet «**mulig**» som er brukt i teksten, menes det at det er en 40-60 % sannsynlighet for slike handlinger.

¹ PST – Nasjonal trusselvurdering 2022

3.2 Radikalisering og hatkriminalitet på digitale plattformer

Det er flere utfordringer knyttet til forebygging av radikalisering og hatkriminalitet. Bruken av internett og sosiale medier er en viktig faktor i dette arbeidet. PST skriver i sine rapporter at radikalisering primært skjer på nett².

De digitale plattformene vil fremdeles i årene som kommer være den viktigste arenaen for radikalisering til både høyreekstremisme og ekstrem islamisme.

Propagandaproduksjonen er i endring hele tiden, og de siste årene har man sett at propaganda tilpasses mer til sosiale medier og til et yngre publikum. Videoer og buskap blir kortet ned for å tilpasses sosiale medier, som f. eks Tik Tok, der mindreårige er særlig aktive.

Hatkriminalitet og hatefulle ytringer er ikke et nytt fenomen – men den økende bruken av internett og sosiale medier gjør imidlertid at hatytringer kan spres raskere og er mer synlig enn noensinne. Spesielt med bruken av sosiale medier har mulighetene for å kunne ytre seg uredigert i det offentlige rom blitt større, noe som gjør mulighetene for å ramme enkeltpersoner og grupper med hatefulle ytringer har blitt sterkt utvidet³.

Mange vegrer seg for å delta i den offentlige samtalen av frykt for å bli møtt med hetsende, eller trakasserende ytringer. Dette er et demokratisk problem. Kommunens sentralforbund (KS) gjennomførte en undersøkelse i 2019, hvor 43 prosent av lokalpolitikere har opplevd hatefulle ytringer eller trusler. Halvparten har vurdert å gi seg i politikken, og 15 prosent har sluttet på grunn av dette⁴. I en undersøkelse blant stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer rapporterer mer enn 80 prosent at de har opplevd minst en form for uønsket atferd, trusler eller mottatt noen form for hatmeldinger, enten gjennom direkte kontakt eller gjennom sosiale medier⁵.

3.3 Mindreårige involvert i terror

PST har kommet med en rapport som omhandler mindreårige involvert i terror og terrorrelaterte handlinger. Rapporten viser at enkelte på tross av sin unge alder, utvikler intensjon om og kapasitet til å planlegge og gjennomføre terror og terrorrelaterte handlinger⁶.

Siden 2013 har PST sett en dreining mot at stadig yngre personer involveres i terror i Norge og ellers i Vesten. I en vestlig sammenheng er en 12-åring den yngste som har vært involvert i et avverget terrorangrep, og de yngste som så langt har gjennomført terrorangrep i Vesten er 15 år.

I tillegg til at mindreårige har planlagt angrep de selv skal være med i, har de også spilt en rekke andre roller i terrorhandlingene. For eksempel har noen fungert som radikalisatorer (person som driver politisk radikalisering) og veiledet andre på nett, vært administratorer på

² PST – Nasjonal trusselvurdering 2022

³ Rapport 2016:17 – Hatefulle ytringer på internett. Omgang, forebygging og juridiske grenser.

⁴ Ipsos 2019

⁵ Bjørge og Silkoset 2017

⁶ PST – Mindreårige involvert i terror og terrorrelaterte handlinger

terroroppfordrende grupper på sosiale medier og ledet nettbaserte terrorgrupper. Internett gjør det mulig å manipulere alder og roller, slik at mindreårige kan utgi seg for å være noen andre.

PST skriver at det er meget sannsynlig at de vil avdekke flere mindreårige som er involvert i terror og terrorhandlinger. En av de største faktorene er at propaganda nå rettes mot arenaer der barn og unge er aktive, noe som gjør dette materialet allment tilgjengelig. Som nevnt over spiller sosiale medier en stor rolle her.

Mindreårige som sliter med å tilpasse seg sosialt i det fysiske livet, kan være særlig tiltrukket av å finne aksept hos fellesskap som er tilgjengelige på nett.

4. Hvorfor blir noen radikalisert?

Erfaringer både nasjonalt og internasjonalt indikerer at en rekke ulike sårbarhets- og levekårsfaktorer kan føre til utenforskap. Det er ingen enkel forklaring på hvorfor noen er mer sårbare for å utøve hatkriminalitet, bli radikalisert eller utføre en voldelig ekstremistisk handling. PST skriver at unge som har vært involvert ofte har vokst opp i en livssituasjon preget av tilpasningsvansker, utenforskap, psykiske problemer eller omsorgssvikt. Noen har også traumatiserende opplevelser fra landet de har innvandret fra⁷.

4.1 Sårbarhet og utenforskap

Det kan være flere motivasjonsfaktorer som er gjeldende for hvordan noen kan bli radikalisert. Det er viktig å presisere at det ikke er påvist en årsakssammenheng mellom slike faktorer hos den enkelte og at de har blitt radikalisert.

Mange vokser opp under lignende forhold uten at de blir radikalisert, men faktorer som en vanskelig livssituasjon, omsorgssvikt og traumer ser ut til å øke sårbarheten for å søke det ekstreme.

Hvis tegn på at barn og unge søker mot radikale miljøer oppdages tidlig, er det gode muligheter for å hindre videre radikalisering. Noen mulige bekymringstegn kan være intoleranse for andres synspunkter, endret verdensbilde, endring i omgangskrets, endring i livssituasjon, slutter på skolen eller mister jobben, og at personen søker på ekstremistisk materiale. Det er viktig å huske at bekymringstegn alene ikke trenger å ha betydning for at en person blir radikalisert, da det kan være flere årsaker.

Utenforskap er et strukturelt samfunnsproblem med store konsekvenser som er til hinder for at enkelte mennesker kan leve gode liv.

Forebygging av utenforskap viser seg å forebygge en lang rekke vansker og utfordringer. I denne planen snakker vi om utenforskap som gir ekstra sårbarhet for radikalisering og hatkriminalitet.

Forskning og erfaring viser at to av risikofaktorene for å trekkes til radikale miljøer som aksepterer voldelige uttrykk, er nettopp utenforskap og marginalisering.

Marginalisering innebærer at noen ekskluderes, eventuelt faller helt utenfor gruppen, og

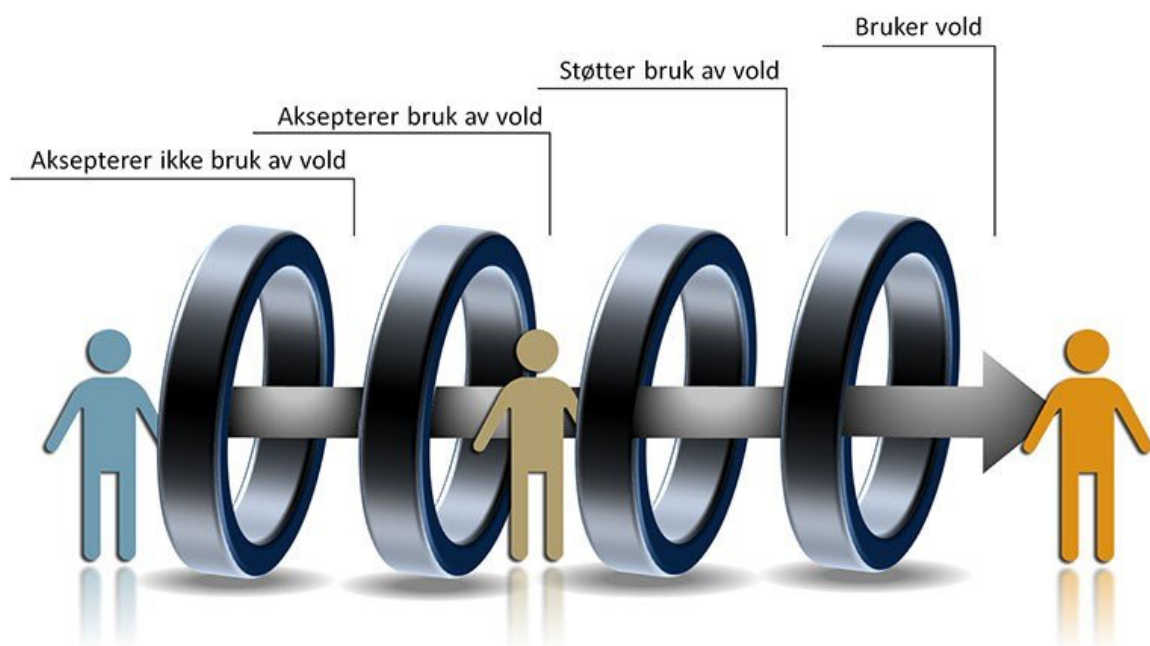
⁷ PST – Mindreårige involvert i terror og terrorrelaterte handlinger.

dermed faller utenfor vanlig deltakelse på forskjellige samfunnsarenaer. Individuell sårbarhet, samfunnsskapte hindringer og påkjenninger øker individets opplevelse av avmakt og manglende muligheter til å påvirke eget liv, som igjen kan bidra til søken etter tilhørighet i ekstreme miljøer. Vi mennesker trenger en følelse av tilhørighet og vil dermed søke etter dette. Dersom en ungdom eller voksen søker anerkjennelse og tilhørighet, kan ulike negative grupper av mennesker virke tiltrekkende fordi de kan tilby noe som mangler i ens eget liv, eller de kan skape en endelig følelse av aksept.

4.3 Radikaliseringsprosessen

En radikaliseringsprosess varierer ofte fra person til person og skjer innenfor alle typer kulturell bakgrunn, livssyn og politiske retninger. Tidsperspektivet kan variere ved at det kan skje gradvis over lenger tid, men det kan også fremstå som en mer akutt endring hos personen.

Radikaliseringsprosessen kan illustreres som det å være i en tunell. Denne forklaringsmodellen beskrives hvordan personer som i utgangspunktet ikke har en intensjon om å bruke vold, utvikler dette over tid – gitt de rette faktorene og påvirkningene.

I radikaliseringstunnelen vil personen bli eksponert for et snevert og ensidig syn på verden. Radikaliseringen kan skje både fysisk og gjennom digitale plattformer. Ofte kan radikaliseringsprosessen bli styrt av en sterk lederskikkelse – en såkalt radikalisor. Personer som søker etter tilhørighet, kan oppleve slike personer som en type mentor og en trygghetsperson. En radikalisor kan bli sentral i utviklingen av økt aksept for bruk av vold.

I løpet av denne prosessen kan personen bli disponert for propaganda – med innhold som skildrer vold og lidelser. Dette kan gjøre personen mer åpen for bruken av vold, og dette kan være en påvirkning som kan mobilisere til handling.

Ikke alle går gjennom hele denne tunnelen. Mange kan bli på et sted før de snur, mens noen

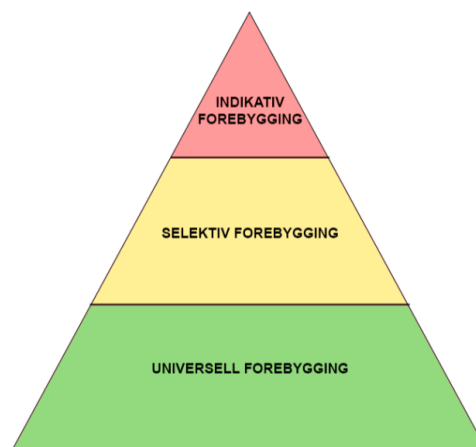
få kan gå raskt igjennom hele tunellen og er klare for å aksjonere. Andre personer kan også ende opp uten kapasitet eller intensjon om å begå vold, men likevel være radikalisert⁸.

5. Det forebyggende arbeidet

Handlingsplan for forebygging av radikaliserings hatkriminalitet må sees i sammenheng med kommunens øvrige planverk og Nordre Follo kommunes satsing på tidlig innsats.

En god oppvekst, godt læringsmiljø og et godt støtteapparat er viktige faktorer i det forebyggende arbeidet – enten om det gjelder kriminalitet, radikalisering eller å forhindre hatkriminalitet.

Arbeidet med forebygging av radikalisering og hatkriminalitet må baseres på de samme grunnprinsippene som ved forebygging av kriminalitet. Forebyggingen må skje på ulike nivåer i kommunen, politiet og lokalsamfunnet.

Forebyggende arbeid kan deles inn i tre deler, universell, selektiv og indikativ forebygging – slik som vises i trekanten over.

Universell forebygging	Omfatter innsats rettet mot alle uten å skille mellom grupper eller individer. Dette er tiltak som benyttes før problemer oppstår.
Selektiv forebygging	Dette er tiltak rettet mot risikogrupper og/eller situasjoner med forhøyet risiko for å utvikle problemer. Tiltak her skal motvirke negativ utvikling.
Indikativ forebygging	Tiltak som er rettet mot enkelte individer hvor risikofaktorer og/eller konkrete problemer er observert eller opplevd.

⁸ Illustrasjon er tatt fra Regjeringen.no

6. Tiltaksoversikt

Tiltak i denne planen fordrer samarbeid og koordinering mellom en rekke aktører innen kommune, politi, frivillige organisasjoner med flere.

6.1 Samordning og koordinering

Nordre Follo kommune	Tiltak 1 – SLT-modellen Gjennom SLT-modellen vil Nordre Follo kommune sikre samordning og koordinering for det forebyggende arbeidet med radikaliserings og hatkriminalitet. SLT vil jevnlig ta opp dette temaet i de forskjellige nivåene i modellen. Ansvar: SLT-koordinator I samarbeid med: Politiet Samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 11 og 13
Nordre Follo kommune	Tiltak 2 – Dialogmøter SLT går i dialog med blant annet frivillige organisasjoner og trossamfunn. Dialogmøter har som formål og styrke samarbeidet på tvers, dele informasjon og oppdateringer mellom kommune, politi og organisasjonene rundt knyttet til radikaliserings og hatkriminalitet. Ansvar: SLT-koordinator I samarbeid med: Politiet I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 14 og 15
Øst-politidistrikt	Tiltak 3 – Radikaliseringkontakt Radikaliseringkontakten hos politiet skal håndtere bekymringer, gi råd og veiledning i saker og videreformidle henvendelser til riktige instanser. Samarbeid mellom Nordre Follo kommune og radikaliseringkontakt blir opprettholdt med jevnlig møter. Ansvar: Politiet I samarbeid med: Nordre Follo kommune I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 15

6.2 Kunnskap og kompetanse

Nordre Follo kommune	Tiltak 4 – Digital håndbok Den digitale håndboken vil være et enkelt hjelpemiddel. Den vil gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider og en flyer som vil ligge på kommunens offentlige steder. Håndboka tar utgangspunkt i SaLTo (SLT Oslo) sin veileder (sammen lager vi et trykt Oslo), og vil gjøres kjent for ansatte i kommunen, politiet, frivillige organisasjoner og innbyggere i kommunen. Ansvar: SLT-koordinator I samarbeid med: Politiet I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 6, 25 og 26.
Nordre Follo kommune	Tiltak 5 – Fagdag og konferanse Kommunen, ved SLT, arrangerer årlig fagdag eller konferanse med fokus på forebygging av radikalisering og hatkriminalitet. Dette er en viktig del av kompetansehevingen til ansatte i kommunen og politiet. Det gjøres en vurdering om dette skal arrangeres i samarbeid med politiet og andre nærliggende kommuner. Ansvar: SLT-koordinator I samarbeid med: Nordre Follo kommune, politiet og eventuelt andre kommuner I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 10
Nordre Follo kommune Øst- Politidistrikt	Tiltak 6 – Generell kompetanseheving Kommunen og politiets ansatte skal ha kompetanse om sårbarhets- og risikofaktorer knyttet til radikalisering og ekstremisme. Ansvar: Nordre Follo kommune I samarbeid med: Politiet I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 6
Nordre Follo kommune Øst- Politidistrikt	Tiltak 7 – Kompetanse og erfaringsutveksling Kommunen, i samarbeid med politiet, skal sikre erfaringsutveksling og kompetanseoppdatering på relevant tema. Dette gjøres gjennom SLT-modellen og nettverk for SLT og politi på tvers av Follo kommuner. Kommunen vil også opprettholde kontakt med nasjonale ressurser for å sikre at arbeidet blir kunnskapsbasert.

	<p>Kunnskap og kompetanse til lag og foreninger og innbyggere i kommunen.</p> <p>Ansvar: Nordre Follo kommune</p> <p>I samarbeid med: Politiet, andre kommuner og nasjonale ressurser som RVTS</p> <p>I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 2</p>
--	---

Nordre Follo kommune	<p>Tiltak 8 – Oppfølging av handlingsplan</p> <p>Handlingsplanen må gjøres kjent i kommunen – både til ansatte, politi, frivillige organisasjoner og innbyggere.</p> <p>SLT vil bruke ulike nettverk og møter for å gjøre planen og håndboken kjent.</p> <p>Ansvar: SLT-koordinator</p>
-----------------------------	---

6.3 Tidlig innsats og forebygging

Nordre Follo kommune	<p>Tiltak 9 – Motvirke utenforskap, mobbing og krenkelser</p> <p>I Nordre Follo kommune jobbes det kontinuerlig med å skape trygge og inkluderende miljøer gjennom en rekke tiltak.</p> <p>Det bør rettes fokus mot kompetanseheving på området mot de i kommunen som blant annet jobber med ungdom og voksne i risikozonen.</p> <p>Ansvar: Nordre Follo kommune</p> <p>I samarbeid med: Aktuelle virksomheter</p> <p>I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak</p>
-----------------------------	--

Nordre Follo kommune	<p>Tiltak 10 – Åpne møteplasser for barn og unge</p> <p>Nordre Follo kommune ønsker å legge til rette for flere åpne møteplasser til barn og unge.</p> <p>Kommunen må legge til rette for gode løsninger for å ivareta disse møteplassene. Målet er at unge skal ha arenaer hvor de er en del av et fellesskap og kan oppleve mestring.</p> <p>Ansvar: Nordre Follo kommune</p> <p>I samarbeid med: Aktuelle virksomheter</p> <p>I samsvar med tiltak i nasjonal HP:</p>
-----------------------------	--

<p>Ung Fritid</p> <p>Nordre Follo kommune</p>	<p>Tiltak 11 – Ung Fritid</p> <p>Fritidsklubbene og ungdomskafeene i Nordre Follo jobber med inkludering og forebygging av utenforskap. Dette er lavterskeltilbud til barn og unge i kommunen. Her arrangeres forskjellige aktiviteter, og tilbud i skoleferier.</p> <p>Ansvar: Ung Fritid</p> <p>I samarbeid med: Nordre Follo kommune</p> <p>I samsvar med tiltak i nasjonal HP:</p>
---	--

<p>Nordre Follo kommune</p>	<p>Tiltak 12 - Utvikle strategier mot hatprat i ungdomsmiljøet</p> <p>Kommunen skal gjøre formidlingsressurser og gode praksiser for forebygging av hatprat mer tilgjengelig. Dette gjøres blant annet ved å kompetanse heve ansatte i å bruke opplæringsmateriell, men også lære dem alternative formidlingsmetoder innenfor aktiviteter og kunst.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha dialoggrupper med kvalifisert ledelse som lærer opp ungdom i hvordan man kan ha konfliktnedtrappende språk og også forbedre norskspråket slik at man kan argumentere for seg i saker der en ellers ville kunne oppleve avmakt. <p>Ansvar: Nordre Follo kommune</p> <p>I samarbeid med: utekontakten, fritidsklubber samt eksterne samarbeidspartnere</p> <p>I samsvar med tiltak i nasjonal HP:</p>
------------------------------------	--

6.4 Oppfølging av individer i risikozonen

Nordre Follo kommune	Tiltak 14 – Tett og individuell oppfølging Nordre Follo kommune skal gjennom etablerte tjenester og tiltak sikre at utsatte personer får tett og koordinert oppfølging. Eksempelvis at tjenester samarbeider om å få ungdom ut i jobb eller skole. Ansvar: Nordre Follo kommune I samarbeid med: Relevante kommunale, fylkeskommunale og statlige aktører.
Nordre Follo kommune	Tiltak 15 – Samtale ved bekymring Ansatte som jobber ut mot ungdom skal ha kompetanse til å ta samtaler med ungdom ved bekymring Ansvar: Nordre Follo kommune; alle ansatte i førstelinjetjenesten
Øst- Politidistrikt	Tiltak 16 – Bekymringssamtale og avklaringsamtale Bekymringssamtalen er et strukturert verktøy for politiets samtaler unge og deres foresatte om risikoatferd og kriminalitet. Samtaleverktøyet brukes for å kartlegge og identifisere risiko- og beskyttelsesfaktorer i den unges liv med tanke på kriminalitet Ved bekymring for radikaliserings og voldelig ekstremisme kaller politiet inn til en avklaringsamtale. Dette er en videreutvikling av bekymringssamtalen. Dersom personen er under 18 år, inviteres foreldrene også inn i samtalen. Samtalen er frivillig og utføres etter egen mal. Ansvar: Politiet

6.5 Radikalisering og hatkriminalitet på nett

Øst- Politidistrikt	Tiltak 17 – Politiets nettpatrulje Politiets nettpatrulje er til stede på nett og i sosiale medier. Her gir de råd og veiledning om kriminalitet på internett, og svarer på henvendelser. Ansvar: Politiet
Øst- Politidistrikt Nordre Follo kommune	Tiltak 18 – DELE=DELTA Barn og unge deler i økende grad bilder og videoer av vold og andre uønskede hendelser i sosiale medier. DELE=DELTA er et nytt undervisningsopplegg fra Kripos – som gjelder deling av voldsinnhold på nett. Dette vil gi barn og unge informasjon om trygg nettbruk. Dette er et undervisningsopplegg som kommunen ønsker å benytte seg av. Ansvar: Øst-Politidistrikt I samarbeid med: Nordre Follo kommune
Nordre Follo kommune	Tiltak 19 – Håndtering av kriminalitet på nett Skolene i Nordre Follo kommune utarbeider et beredskapskort på hva skolen skal gjøre dersom de avdekker kriminalitet på nett. Ansvar: Nordre Follo kommune I samarbeid med: Politiet I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 24
Nordre Follo kommune	Tiltak 20 – Varsling politiet Kommunen, i samarbeid med politiet, lager rutine på hvordan ansatte skal varsle politiet dersom de avdekker hatkriminalitet på nett i sine tjenester. Ansvar: Nordre Follo kommune I samarbeid med: Politiet I samsvar med tiltak i nasjonal HP: Tiltak 24